

SPOLEČNÁ PŘÍLOHA ČASOPISŮ MODERNÍ OBEC A BANKOVNICTVÍ č. 3/2013

FOTO: ARCHIV MĚSTA TEPLICE NAD METUJÍ

Výstavba víceúčelového sportovního hřiště v Teplicích nad Metují byla podpořena z Regionálního operačního programu Severovýchod, přičemž město na spolufinancování tohoto projektu čerpalo úvěr od Komerční banky.

Volné peníze lze zhodnotit také jinak než jen na běžných účtech

Municipality mohou dnes efektivně zhodnocovat své volné finanční prostředky různými způsoby. Volba záleží na preferencích, požadovaném výnosu i vztahu k riziku. I když ve svém počínání v této oblasti nejsou zákonem nijak výslovně omezeny, měly by dbát na to, aby svůj majetek využívaly účelně a hospodárně, v souladu se zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonom vymezené působnosti.

Jednou ze základních cest, kterými mohou obce efektivně zhodnocovat své volné finanční prostředky, jsou známé spořicí účty a termínované vklady. Akceptuje-li obec vyšší riziko, může zvolit některou z investic do instrumentů finančního nebo komoditního trhu. I zde platí samozřejmě známé rčení, že »výnos není zadarmo«. Magický trojúhelník riziko-výnos-likvidita tak musí odpovědní představitelé municipalit důkladně zvažovat, stejně jako to dělají při investici svých vlastních úspor.

Pro dočasné zhodnocení volných prostředků dnes municipality často využívají běžné účty. Smyslem běžného účtu je primárně zajištění platebního styku obce, zhodnocování volných peněz je až jeho druhotná funkce. Další volbou pro zhodnocení prostředků jsou různé typy spořicího účtů, které nabízejí výnos při dostatečné flexibilitě pro výběr prostředků, nebo termínované vklady.

Dále je možné využít termínované vklady s individuální úrokovou sazbou. Obec je v tomto případě v přímém spojení

se specialistou na investiční bankovníctví. Telefonicky nebo e-mailem s ním domluví veškeré parametry obchodu, tedy zejména délku splatnosti a výši vkladu. Obec si může přizpůsobit splatnost termínovaného vkladu svým potřebám. Úrokové sazby vždy odrážejí aktuální tržní situaci.

Obdobným instrumentem je depozitní směnka, která ve srovnání s termínovým vkladem přináší vyšší výnos. Protože je depozitní směnka cenným papírem, nevztahuje se na ni pojištění primárních vkladů. Směnka je vystavena bankou a zůstává v její úschově. V termínu její splatnosti jsou obci uložené prostředky včetně úroku připsány automaticky na účet.

NABÍZEJÍ SE ROVNĚŽ MODERNÍ INSTRUMENTY

Mezi sofistikovanější podoby zhodnocování, které rozšiřují klasickou nabídku depozitních produktů a při splnění předem definovaných podmínek přináší vyšší výnos, patří například **scoop depozitum** od Komerční banky. Výsledný úrokový výnos ▶

Právní a daňové aspekty

■ Podle zákona o obcích a zákona o krajích by představitelé municipalit měli před uzavřením smlouvy o »zhodnocování volných finančních prostředků« s bankou požádat o souhlas svůj příslušný orgán, nevyhradí-li si toto rozhodnutí samo zastupitelstvo.

■ V souladu s rozpočtovým určením daní platí municipality daň z příjmu samy sobě – to tedy znamená, že daň z příjmu žádným způsobem nesnižuje realizované výnosy.

této investice je vázán na vývoj kurzu dvou měn, např. EUR/CZK. Pokud se udrží kurz EUR/CZK v referenčním období mezi dolní a horní hranicí daného pásma, obec získá vyšší výnos ve srovnání s klasickým termínovaným vkladem.

Jinou variantou může být propojení zhodnocování volných prostředků a ošetření kurzového rizika. Do této skupiny produktů patří například **duální depozitum**. Hodí se zejména pro obce, které mají příjmy z daní a dalších poplatků v českých korunách a současně splácí úvěr nebo jiný závazek v cizí měně. U tohoto produktu obec získá vyšší než standardní zhodnocení svých korunových vkladů a zároveň získává teoretickou možnost výhodnějšího nákupu cizí měny oproti aktuálnímu kurzu.

ŘEŠENÍ PRO NÁROČNÉ KLIENTY

Pro municipality s vyššími nároky v oblasti investic je atraktivní **individuální správa majetku** neboli **asset management**. O prostředky obce se v tomto případě stará individuální portfolio manažer, který pomůže při sestavení investičního portfolia

podle konkrétních potřeb a preferencí dané municipality. V případě vyšší averze k riziku nastaví složení investičního portfolia ze státních nebo korporátních dluhopisů. I když lze obecně říci, že vyšší bezpečnost lze docílit u státních dluhopisů, je třeba vždy řádně posuzovat riziko každého státu alespoň podle ratingu dané země uděleného některou z renomovaných ratingových agentur.

Výhodou investice do dluhopisů je fakt, že kupující zná v okamžiku nákupu výnos, který získá v případě, že bude držet dluhopis do doby splatnosti. V případě prodeje na sekundárním trhu investor podstupuje riziko tržního vývoje ceny. Může se tedy stát, že v době prodeje dluhopisu před jeho splatností bude cena nižší než v době nákupu.

Banky nabízejí také možnost zhodnotit volné prostředky formou **investice do českých či zahraničních akcií**. Ta je vhodná jen pro sofistikované investory, neboť se jedná o způsob poměrně rizikový (cena akcie může růst, ale i klesat). Odměnou za vyšší riziko je samozřejmě vyšší ziskový potenciál oproti konzervativním způsobům, jako jsou spořicí vklady nebo dluhopisy. Investice do akcií by měla u municipalit představovat přiměřenou část portfolia, které je z většiny tvořeno z instrumentů s fixním výnosem. Akcie mohou municipality kupovat přes některého z členů burzy. Důraz by měl být kladen při výběru konkrétní akcie především na fundamentálně stabilní tituly, které optimálně vyplácejí zajímavou dividendu. Ta v některých případech může představovat sama o sobě velmi zajímavý výnos, který převyšuje kupony z dluhopisů. Preferovány by měly být likvidní akcie, které

Sedmero rad pro správnou volbu investičního instrumentu

- 1 Rozdělte své peněžní prostředky na část potřebnou pro každodenní fungování a ostatní.
- 2 Rozmyslete si, na jak dlouho můžete volně peněžní prostředky investovat.
- 3 Zvažte, jak likvidní má být investiční produkt.
- 4 Mějte na paměti, že s výnosem roste riziko.
- 5 Vždy sledujte vstupní a výstupní poplatky.
- 6 Informujte se předem o poplatcích za předčasné splacení.
- 7 Nezapomínejte na to, že předem smluvně negarantované úrokové sazby se mohou v čase měnit.

lze v případě potřeby prodat bez výrazných dodatečných nákladů.

Stále ještě netradičním, i když v poslední době velmi oblíbeným způsobem ochrany a zhodnocení peněz, jsou **investice do nákupu komodit**. V této souvislosti se zastavme u nákupu investičního zlata. V Komerční bance lze takto investovat do nákupu 100 g a 1000 g slitků o ryzosti 999/1000 (24 karátů). Zlato je podle zkušených investorů ideální investicí k zachování hodnoty aktiv před možnou rostoucí inflací či v dobách zvýšené averze vůči riziku. Rovněž investiční zlato by však mělo v celkovém investičním portfoliu municipality mít spíše okrajové zastoupení a plnit tak diverzifikační úlohu. Samotný nákup zlata se uskutečňuje v eurech, investor proto musí počítat s existencí kurzového rizika.

/st/

Soutěž TOP Zadavatel roku už zná své vítěze

Vítězem prvního ročníku soutěže TOP Zadavatel 2012 v kategorii Stavební práce se stal **Kraj Vysočina**. Rozhodly o tom stavební firmy ucházející se o zakázky ve veřejných výběrových řízeních. Na druhém místě se umístilo **Povodí Ohře, státní podnik**, pomyslný bronz získalo **statutární město Ostrava**. Zástupci vítězů převzali ocenění během únorové odborné konference, kterou v Praze uspořádalo Fórum Veřejné zakázky kvalitně.

Právě ministr průmyslu a obchodu **Martin Kuba** převzal Záštitu nad soutěží TOP Zadavatel. »Na veřejné zakázky se vydávají peníze nás všech a nikdo nechce, aby se třeba nová silnice musela po několika letech s dalšími náklady kompletně renovovat, neboť byla kvůli tlaku zadavatele na minimální cenu ošizená. Protože na veřejné zakázky jde téměř každá druhá koruna ze

státního rozpočtu, je třeba ohodnotit ty zadavatele, kteří se chovají jako řádní hospodáři a sledují dlouhodobý užitek investice z veřejných zdrojů,« vysvětlil smysl ocenění Martin Kuba.

Soutěž TOP Zadavatel je organizována Fórem veřejné zakázky kvalitně pod odbornou záštitou Ministerstva průmyslu a obchodu. Smyslem soutěže je ocenit veřejné zadavatele za efektivní zadávání veřejných zakázek. Do soutěže bylo automaticky nominováno 25 největších zadavatelů podle počtu realizovaných zadávacích řízení v roce 2012. Kritéria hodnocení byla: hospodárnost, efektivnost a účelnost nakládání s veřejnými prostředky při výkonu veřejné správy. Kompletní výsledky i další podrobnosti o soutěži jsou umístěny na internetových stránkách www.fvzk.cz.

/sk/

Za Kraj Vysočina převzal ocenění náměstek hejtmána Libor Joukl (na horním snímku uprostřed), za město Ostrava vedoucí oddělení veřejných zakázek Eva Seberská (na dolním snímku).

FOTO: ARCHIV

800 521 521
www.kb.cz

Surfy

Jsme silný
partner pro
podnikatele

Přesvědčte
se o kvalitě
našich
služeb ■

Podnikatelský servis

- znalost potřeb podnikatelů
- široká pobočková síť
- specializovaní bankovní poradci

fincentrum

**Banka roku
2012**

NEJLEPŠÍ BANKA 2012
CENA HOSPODÁŘSKÝCH NOVIN

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

KB

■ Pokud nebudete během prvních 6 měsíců spokojeni se svým nově otevřeným účtem, vrátíme vám poplatky za jeho vedení.

Financování IT techniky: Hotově, nebo na splátky?

Potřeba vybavení IT technologiemi patří mezi strategické investice většiny společností i úřadů veřejné správy. Kromě rozhodnutí, které systémy si pořídit (co do robustnosti, výrobce, integrace do stávající infrastruktury apod.), vyvstává otázka, jakým způsobem je zaplatit: Na splátky (leasing, úvěr nebo třeba splátkový prodej), či hotově?

Pojďme prozkoumat obě možné varianty. Firmám, ale i územním samosprávným celkům leasingové financování přináší následující výhody:

- 1 umožňuje urychlit nákup technologií, často v původním rozsahu, a tím snížit zastarávání technologií ve firmě;
- 2 nabízí platby nákladů na IT až v době, kdy tyto technologie přinášejí očekávané úspory nebo dodatečné výnosy;
- 3 dovoluje využít vlastní kapitál pro hlavní předmět podnikání a efektivně řídit cash-flow firmy;
- 4 umožní vyměnit IT v době nižších nákladů na údržbu, a tím snížit celkové náklady (TCO);
- 5 na konci leasingu umožňuje efektivně a ekologicky se zbavit HW i rizika výše zůstatkové hodnoty vybavení (operativní leasing).

Ochota používat zejména operativní leasing roste hlavně u nadnárodních společností, které si tento model již vyzkoušely u jiných komodit (např. u vozového parku). Navíc obtížnější ekonomické časy způsobují, že k leasingovému financování sahají i ty firmy, které pro nákup IT mají dostatečnou hotovost. Tyto peníze si však často nechávají jako rezervu pro případ, kdyby se jejich odběratelé zpozdili s platbami. Zejména při nákupech IT s využitím promoakcí na leasingové financování, které je dotované výrobcem, lze často nemálo ušetřit.

V neprospěch financování prostřednictvím leasingu IT uvádějí někteří zákazníci následující argumenty:

- 1 nákup za hotově je jednodušší (není třeba podepisovat další smlouvu a absolvovat případné dodatečné firemní schvalovací procesy);
- 2 předpokládaná doba použití IT je delší než ekonomicky smysluplná doba leasingu;
- 3 špatné zkušenosti s financující firmou z minulosti.

Naše zkušenosti ukazují, že často je jednodušší najít prostor v operativním leasingu, zatímco neexistence nutnosti hledání zdrojů jiného způsobu financování naopak rozhodovací proces zrychlí. Na překážku

leasingovému financování může být ve výjimečných případech extrémně dlouhá doba používání produktu, ale vlivem vývoje jak technických parametrů (např. úspora energie nových modelů), tak finančních (rostoucí náklady na údržbu starších modelů) i morálních (nutnost upgradovat software a růst ceny softwaru údržby u starších produktů) se toto financování ve většině případů vyplácí. A konečně: Špatné zkušenosti s financující firmou z minulosti lze odstranit výběrem správné (či změnou stávající) finanční společnosti.

Leasingové společnosti je možné v zásadě rozdělit do tří kategorií:

- 1 banky a členové bankovních skupin (zpravidla dceřiné společnosti bank);
- 2 nezávislé finanční instituce (univerzální nebo specializující se na jednu nebo více oblastí);
- 3 »Captive« finanční společnosti (společnosti vlastněné výrobcem a zřízené na podporu prodeje jeho produktů).

Na pomezí těchto kategorií se nalézají společnosti nabízející finanční produkt na míru jednotlivým výrobcům (takže se tento produkt jeví jako produkt poskytovaný výrobcem), nebo např. IBM, největší financier IT techniky na světě, který – jakoliv na první pohled vypadá jako »captive« financier, financuje veškerou IT techniku (HW, SW a služby) bez ohledu na výrobce.

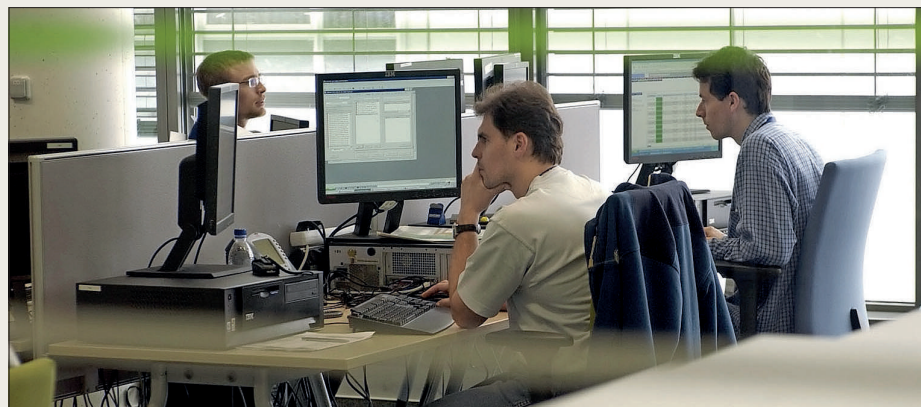
Ing. Jaromír Šorf, MBA má více než 20 let zkušeností z odborných a manažerských pozic v oblasti finančního řízení podniku, financování zákazníků z pozice bank, leasingových a splátkových společností, a to jak přímými, tak nepřímými kanály.

Leasingové financování využívají firmy bez ohledu na velikost a segment trhu. Například v celosvětových aktivech IBM divize Global Financing ve výši přesahující 35 mld. USD jsou zastoupeny jednotlivé sektory následovně: finanční sektor (39 %), státní správa (15 %), průmysl (13 %), obchod (9 %), služby (7 %), komunikace (6 %). Na ostatní pak zbývá 11 %.

Z tohoto přehledu je vidět, že leasingové financování zdaleka nevyužívají jen ti, jimž momentálně chybějí vlastní zdroje na nákup IT techniky. Využívají je hlavně ty subjekty, které aktivně pracují s různými zdroji financování a mají k dispozici vlastní kapitál ke své hlavní činnosti pro vyšší výnos z kapitálu a jež přitom ocení flexibilitu, kterou jim toto financování nabízí.

JAROMÍR ŠORF

IBM Global Financing

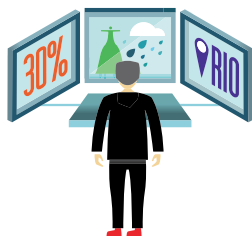
Leasingové financování využívají firmy bez ohledu na velikost a segment trhu.

ČÍM VÍCE VÍME, TÍM VÍCE CHCEME

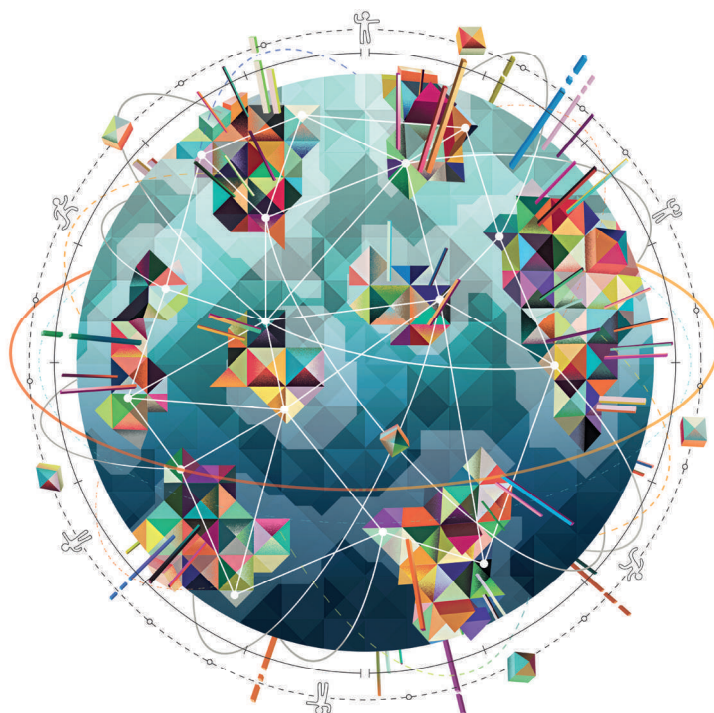
Dnes získáváme data v podstatě ze všech oblastí lidské činnosti, a to mnohem rychleji, než jsme si kdy dokázali představit. Denně vzniká 2,5 kvintilionu bitů dat, což představuje obrovské výzvy a příležitosti. Jak roste naše schopnost tato data analyticky zpracovávat, využíváme je k vytváření řady významných, až revolučních transformací našich firem, odvětví a dokonce i nás samotných.

BÝT CHYTRÝ ZNAMENÁ JEDNAT

Po celém světě se formuje zřetelná skupina vůdčích osobností, které disponují nadbytkem dat a analytických postřehů, které chyběly jejich předchůdcům. Tito lidé cítí, že mohou jednat svobodněji a být v čele velkých proměn, které se šíří napříč jejich firmami, odvětvími a dalšími oblastmi. Tato skutečnost

vysvětluje trend, který poslední dobou tak často vidáme: zažitá pravidla mizí jedno za druhým.

VŠE MĚNIT

Starostové měst bývali hodnoceni podle toho, jak dobře reagovali na krizi. Nyní jsou posuzováni podle toho, jak dobře dokážou krizi předvídat.

Starosta Rio de Janeiro Eduardo Paes zvolil aktivní přístup k zajištění bezpečnosti 6,3 milionu obyvatel tohoto města. Z jednoho integrovaného operačního střediska nyní městští pracovníci sledují a koordinují informace z 30 státních institucí. Během každoročního období dešťů tato skutečnost zkrátila dobu reakce

v zaplavených územích o 30 %. Ještě důležitější však je, že pracovníci města začali využívat prediktivní analytické modely k vytipování vysoce rizikových území. Díky získaným informacím se obyvatelstvo může evakuovat dříve, než dojde k zaplavení oblastí, kdy jsou záchranné práce příliš nebezpečné.

Marketingoví pracovníci donedávna vnímali spotřebitele pouze jako nejasné body na demografické mapě.

*Marketingoví pracovníci se na vás dříve dívali jako na „segment“.
Dnes vás vidí jako skutečné jedince.*

Není proto divu, že celá řada marketingových sdělení neoslovila správnou cílovou skupinu, popřípadě ji nudila nebo obtěžovala. Nová generace marketingových ředitelů však pomocí nových, přesně stanovených pravidel analyzuje ohromné objemy transakčních a sociálních dat. To jim umožňuje vytvářet podrobnější profily jednotlivců a navrhovat marketingové aktivity, které jsou relevantnější a osobnější a v konečném důsledku slouží lidem lépe.

POJĎME ZMĚNIT ZPŮSOB FUNGOVÁNÍ SVĚTA

IBM spolupracuje s vůdčími osobnostmi po celém světě, aby učinila z dat a analytických nástrojů jádro jejich firem. Všimli jsme si, že mezi těmito lídry se formuje zřetelná skupina, která svůj talent dokáže uplatnit díky technologiím, avšak neomezuje se pouze na ně. Tyto osobnosti činí odvážná rozhodnutí na základě bohatých důkazů, na události pouze nereagují, ale dokážou je i předvídat, a boří zvyklosti, které jsou překážkou chytřejšímu myšlení a fungování.
ibm.com/cz/noverole

POJĎME VYTVÁŘET CHYTŘEJŠÍ PLANETU.

Zákon o veřejných zakázkách: Jak čelit negativním dopadům?

Studie, kterou společnosti CEEC Research a Grant Thornton připravily pro Fórum veřejné zakázky kvalitně, Komoru administrátorů veřejných zakázek a Ministerstvo průmyslu a obchodu, ukázala několik znepokojivých trendů.

Celková předpokládaná hodnota vypsaných zakázek v roce 2012 činila 311 mld. Kč, což znamená meziroční pokles o 9,2 %. Pokud bychom srovnávali předpokládanou hodnotu vypsaných zakázek po vstupu novely zákona v platnost, tj. duben až prosinec 2012 oproti stejnému období předchozího roku, jde o propad dokonce o 47,4 %. Množství zakázek se v tomto časovém úseku snížilo o 27,8 %, celkově ale bylo loni vypsáno o 6,5 % více zakázek. Tento nárůst však jde na vrub silnému 1. čtvrtletí 2012.

Z výzkumu mezi představiteli 12 ze 14 krajů navíc vyplývá, že zkušenosti s implementací novely jsou ve většině případů negativní. Novela brzdí rozvoj krajů, lhůty stanovené podle novely byly pro většinu účastníků výzkumu nevyhovující a navíc si vzhledem k obavám z nařčení z netransparentnosti vybírá většina krajů podle nejnižší ceny zakázky. To s sebou mnohdy nese negativní dopad na kvalitu.

FOTO: ARCHIV

Jan Kincl, partner Grant Thornton Advisory: Bylo by špatné tvrdit, že současná podoba zákona je zcela nepoužitelná. Jednak byla vytvořena s dobrým úmyslem a jednak se jí podařilo reflektovat řadu požadavků odborné veřejnosti, specializující se na boj s korupcí, které jsou celkem úspěšně aplikovány. Je však poněkud nepraktická a není zcela ideální pro využití v běžném zadávacím procesu.

SNÍŽENÍ HDP A POKLES ZAMĚSTNANOSTI

»Hodnota nově vypsaných zakázek od počátku loňského dubna až do konce roku 2012 se výrazně propadla,« upozornil ministr průmyslu a obchodu **Martin Kuba**. Proto je podle něho třeba změnit platnou úpravu tak, aby podporovala růst a neprohlubovala recesi české ekonomiky.

Přímý dopad novely, která měla původně přispět k transparentnosti zadávání veřejných zakázek, na HDP je negativní. Snížení objemu zadávaných zakázek ve třech zkoumaných odvětvích (stavebnictví, projekční činnost, ICT) v roce 2012 o 20 mld. Kč došlo podle modelu input-output analýzy v krátkodobém horizontu ke snížení HDP o 41 mld. Kč a k poklesu zaměstnanosti téměř o 20 tis. pracovních míst, uvádí studie.

DOPADY NA KRAJE

Novela zákona zatím přinesla více negativních než pozitivních dopadů i do hospodaření krajů. Podle hejtmanů, kteří své zkušenosti prezentovali ve studii, zvýšila administrativní i časovou náročnost přípravy a průběhu zadávacích řízení, což znamená pro kraje vyšší náklady. »Novela zákona o veřejných zakázkách bohužel na kraje klade více administrativních nároků a největší problémy s sebou nese protahování průběhu zadávacích řízení. To v konečném důsledku komplikuje i čerpání prostředků z evropských fondů. Zdlouhavý proces tak může vést až k tomu, že se prostředky na dotace musí vrátit místo toho, aby pomohly obyvatelům jednotlivých krajů,« poznamenává za Asociaci krajů ČR její předseda **Michal Hašek**.

Na transparentnost zadávacích řízení novela zásadní vliv podle krajů neměla. Naopak, jejím obvyklým důsledkem je nyní fakt, že kraje při výběru dodavatelů nejčastěji využívají kritérium nejnižší nabídkové ceny. Navíc se dvě třetiny dotazovaných krajů obávají, že pokud nevyberou nabídku s nejnižší nabídkovou cenou, budou nařčeny z netransparentního jednání. Přitom se většina oslovených hejtmanů již setkala s případem, kdy příliš nízká cena vyústila ve vícepráce či prodražení zakázky.

Zákon samozřejmě umožňuje jinou volbu hodnotících kritérií než nejnižší cenu.

»Lze hodnotit tzv. ekonomickou výhodnost, čili v zásadě zohlednit poměr kvalita/cena. Nicméně vzorové zadávací dokumentace publikované MMR uvádějí právě nejnižší cenu jako hodnotící parametr a zároveň některá rozhodnutí ÚOHS nejsou v tomto ohledu nejlepším vodítkem. Je proto logické, že zadavatelé se obávají hodnotit podle jiného kritéria než nejnižší ceny,« říká **Jan Kincl**, partner Grant Thornton Advisory.

CO A JAK JE TŘEBA NAPRAVIT?

Aby měl zákon kromě protikorupčního charakteru i punc praktičnosti, navrhuje Fórum veřejné zakázky kvalitně pro nápravu současné situace následující změny.

■ Využít možnosti orientačního vymezení mimořádně nízké nabídkové ceny přímo v zadávací dokumentaci. V případě potřeby umožnit zapojení znalce (technického odborníka), který se vyjádří k reálnosti ceny z pohledu předmětu veřejné zakázky, případně vzít v úvahu možnost podrobnějšího rozepsání ceny do kalkulací jednotlivých dílčích cen.

■ Protože kvalifikace dodavatele nemůže být předmětem hodnotících kritérií, doporučuje Fórum vyžadovat od uchazečů »metodiky spolupráce« a/nebo »metodiky postupu«. Dále stanovit minimální požadavky na kvalitu poskytovaných služeb, na základě metodik hodnotit kvalitu nabízeného plnění ve vztahu k nabízené ceně a vyžadovat dodržování metodik při plnění veřejné zakázky.

■ Hodnotit kvalitu odborných služeb podle zkušenosti uchazeče, resp. jednotlivých členů odborného týmu.

■ Vztít v úvahu vhodnost dvoukolového řízení, kdy v prvním kole vyzývá zadavatel neomezený počet dodavatelů k prokázání kvalifikace a teprve kvalifikované dodavatele (zájemce) pak vyzývá k podání nabídky.

■ Zabránit nedodržování zásad 3E (efektivita, hospodárnost a účelnost) při zadání veřejné zakázky. V případě, kdy je jako základní hodnotící kritérium stanovena ekonomická výhodnost, vždy také stanovit dílčí hodnotící kritéria tak, aby vyjadřovala vztah užité hodnoty a ceny.

■ Zmenšit časovou a administrativní náročnost procesu zadání veřejné zakázky včetně povinnosti zadavatele zrušit zadávací řízení, pokud obdržel jen jednu nabídku. Jako nejvhodnější řešení tohoto problému se nabízí novelizace příslušných ustanovení zákona o veřejných zakázkách.

Připraveno s využitím materiálů
Fóra veřejné zakázky kvalitně

Klíčem ke zdravým komunálním financím je zkušený partner

ČESKÁ
SPORITELNA
Jsme Vám blíž.

Vaše obec či město si zaslouží být tím nejlepším místem k životu. K tomu potřebujete silného a spolehlivého partnera. Česká spořitelna Vám nabízí profesionální přístup a dlouholeté zkušenosti týmu kvalifikovaných expertů. S námi můžete úspěšně realizovat všechny své projekty. Česká spořitelna – partner Vašeho města či obce.

Rating obce dává signál nejen věřiteli

Rating ve své podstatě vyjadřuje míru rizika, zda daný subjekt dodrží své závazky, vyplývající zejména z přijetí úvěru. Rating tak poskytuje důležitou informaci pro potenciálního věřitele o důvěryhodnosti či solventnosti jeho klienta. Klientům naopak poskytuje objektivní obraz o jejich vlastní finanční situaci.

Rating subjektu může být buď výsledkem **automatizovaného přístupu** k jeho ohodnocení, nebo výsledkem **expertního posouzení**. V prvním případě je hodnocení obvykle založeno na modelových či bodovacích přístupech, na jejichž základě lze poměrně rychle posoudit velkou skupinu subjektů. Podkladem jsou údaje o jejich vývoji v minulosti. Ten, kdo hodnotí, do nastaveného algoritmu obvykle nezasahuje. Tento způsob je vhodný pro subjekty s obdobnými vstupními parametry a obdobným chováním.

Expertní posouzení se používá spíše pro hlubší hodnocení, kdy hodnotitel bere v potaz specifika hodnoceného subjektu, která se obtížně kvantifikují a nejsou až tak spojená s minulým vývojem. Expertní posouzení logicky trvá déle a je i nákladnější.

Rating obcí je důležitý pro stanovení finanční »udržitelnosti« jejich rozvoje. Poskytuje mj. informaci o tom, zda současné dluhové zatížení obce neohrozí její aktivity v budoucnu, či neomezí-li dluhová služba výrazně další výdajové položky. Během posledních let se zvyšuje počet obcí, které se dostávají do obtížné finanční situace. Přispívá k tomu i povinná účast obcí na nákladech projektů financovaných z fondů EU. I když počet obcí v obtížné finanční situaci zatím není příliš vysoký, využití ratingového hodnocení může upozornit na případná rizika, a přispět tak k jeho snížení.

Špatná finanční situace obce může vyústit až v obstarání jejích účtů, k nedobrovolnému prodeji majetku nebo k výraznému omezení služeb poskytovaných občanům. Nemusí za tím být jen protiprávní jednání, nýbrž i špatný odhad trhu, volba nevhodného partnera pro investiční projekt či přecenění vlastních možností a schopností.

CO MŮŽE BRZDIT SCHOPNOST OBCÍ DOSTÁT SVÝM ZÁVAZKŮM

Riziko, že obec nebude schopna dostát svým závazkům, je podmíněno čtyřmi faktory. Prvním je **vysoký podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích obcí**. Na jejich financování je v mnoha případech nutné použít i jiné zdroje než vlastní.

Dále jde o to, že **jednoznačná většina kapitálových projektů obcí nezaručuje návratnost prostředků nutných na jejich realizaci**. Případnou půjčku je proto nutné hradit z jiných zdrojů v rozpočtu obce.

Třetí faktor vyplývá z velikostní struktury obcí. **Naprosto většinu obcí tvoří malá sídla, která jsou z hlediska financování téměř vždy zranitelnější ve srovnání s velkými.** Objem jejich rozpočtu se může v čase výrazně měnit, a nastavit splácení půjčky je tak velmi obtížné.

Za čtvrté je to fakt, že **mechanismus financování obcí jim neposkytuje velký prostor pro zvýšení příjmů vlastním rozhodnutím na úhradu závazků**. Mohou se

tak uchýlit jen k prodeji majetku, případně ke zvýšení sazby daně z nemovitosti, čímž však příjmy příliš nevzrostou. Vynucený prodej majetku téměř vždy bývá méně efektivní, neboť vynese méně peněz.

ROK 2011: VE SKUPINĚ RIZIKOVÝCH JE 13 % Z CELKOVÉHO POČTU OBCÍ

Ratingový systém pro hodnocení obcí, který je zde použit, vychází z automatizovaného přístupu, a tudíž umožňuje vyhodnotit velké množství obcí. Východiskem jsou údaje o hospodaření obcí za rok 2011. Zahrnuje všechny obce s výjimkou Prahy a těch obcí, za něž nejsou údaje k dispozici v takovém množství a kvalitě, aby mohl být rating spočítán.

Přidělení jednoho z ratingových stupňů obcí z odstupňované škály sedmi stupňů (nejlepší je A+ a nejhorší C-) závisí na vyhodnocení 20 finančních a 7 nefinančních ukazatelů. K nejdůležitějším **finančním ukazatelům** patří zadluženost, a to jak v přepočtu na obyvatele, tak ve vztahu k hodnotě pasív, saldo rozpočtu, zejména běžných příjmů a výdajů, výše dluhové služby, vypovídající o schopnosti obce splácet bankovní úvěry a likvidita odrážející schopnost dostát závazkům obecně. Do skupiny **nefinančních ukazatelů** se řadí základní informace o vybavenosti či infrastruktuře obce nebo věková skladba obyvatel.

Jak ukazuje **graf Rating obcí za rok 2011**, více než třetina obcí získala stupeň B-. Velmi dobré hodnocení patřilo 12 % obcí, naopak ve skupině rizikových obcí bylo 13 % z jejich celkového počtu. Ve srovnání s rokem 2010 se průměrný rating za všechny obce příliš nezměnil. **Graf Rating obcí podle krajů za rok 2011** ukazuje, jak jsou v jednotlivých krajích zastoupeny obce z hlediska mírného, středního a vysokého rizika svého hospodaření. Nejvyšší hodnotu průměrného ratingu za obce vykázal Středočeský kraj a kraj Jihočeský. Nejhorší průměrný rating měly obce v Olomouckém, Moravskoslezském a Zlínském kraji.

VĚRA KAMENÍČKOVÁ

CRIF – Czech Credit Bureau, a. s.

